SOLBERGET Backstuga under Intäkt, FoF

SOLBERGET Backstuga Intäkt

Backstugan, som vanligen kallas Ingrida kallgårn, låg öster om vägen mellan Hättebo och Ekhult, ett tjugutal m in på Intäkts mark. 1816 var stugan "nedrifven och borttagen". Den torde emellertid ha byggts upp igen ganska snart. Det är inte omöjligt, att stugan byggdes upp av Per Erlandsson.

Per Erlandsson, född 5/12 1733 i Enebacken i Gällaryd
Ingrid, född 29/5 1767 i Hättebo
Sara, född 1794 på Solberget

Per brukade i Intäkt 1785-1790. Han flyttade då till Ringås, där det anmärks i husförhörslängden: bo i en stuga under Intäkt. Per bör ha flyttat till sin son Samuel på Loberget under Hättebo ganska snart. Ingrid var ute och tjänade på olika ställen. Därför är det rimligt, att nedanstående familj bott i stugan, när Ingrid var borta.

Sven Jönsson, född 22/12 1754 i Bygget. Gift 1791 med Anna Greta Svensdotter, född 10/12 1764 i Rössved Ngd
Magnus, född 2/1 1791 i Intäkt Död före 1797
Fredrik 14/3 1795 "
Klara Lena 16/11 1799 på Solberget

1798 från Intäkt. 1801 till Hättebo.

Lisa Håkansdotter, född 13/1 1743 i Nöbbeled i Ljunga sn och död 16/4 1813 på Solberget
Stina Greta, född 1776 på Hörnet under Skaftnäs och död 1799 på Solberget

Lisa gift 1773 med soldaten Johan Ström för Skaftnäs. Blev änka 1777. Hade med honom en son och en dotter som dog för 14 år sedan. Hade egen stuga på Intäkts ägor. Flyttade vid vinterns början (1812) till Jon på Älgabäck och gjorde honom testamente. Sjuklig en längre tid och slutligen sängliggande endast 11 dygn.
Lisa synes ha kommit hit 1798.

Per Erlandssons dotter Ingrid "bott på olika ställen under Hättebo och Intäkt". 1836 sjuklig och oförmögen till arbete, går och tigger. 1834-38 årlig fattigvård med 1 Rdr, 1837-38 säd av godset. 1846 till fattigstugan, varefter huset revs.
Hennes dotter Sara flyttade 1815 till Hjälmseryds sn

Komplettering av Doris Fransson.

Redovisat vid Nydala Hembygdsföreningens årsmöte den 3 Mars 2025

Solberget under Intäkt

Torpet låg cirka 20 meter från gränsen till Hättebo på östra sidan om vägen till Ekhult. Idag är det svårt att se var huset legat. Terrängen är mycket stenig. Det är svårt att följa brukarna som bott där eftersom kyrkböckerna ibland bara skrev backstuga under Intäkt och alltså inte namngav stugan.

Första brukare: Per Erlandsson född 1733-12-05 Enebacken, Gällaryds socken

Barn: Samuel

Ingrid född 1767-05-25 Hättebo

Erland född 1769

Ingrids dotter: Sara född 1794 Solberget

Per Erlandsson byggde troligen upp backstugan Solberget. Hans son Samuel bodde senare på Loberget under Hättebo. Pers dotter Ingrid var piga på olika ställen i trakten men kom tillbaka till Solslätt då och då. Hon hade en oäkta dotter, som det står i kyrkoboken.

Nästa brukare: Sven Jönsson 1754-12-22 Bygget, Nydala socken

Hustru Anna Greta Svensdotter född 1764-12-10 Rössved Norregård

Barn: Magnus född 1791-01-02 död före 1797

Fredrik född 1795-03-14

Klara Lena 1799-11-16 Solberget

Familjen kom 1798 från Intäkt. Dottern Klara Lena föddes på Solberget. Familjen bodde bara tre år på Solberget och flyttade sedan vidare till Hättebo 1801. Därefter flyttade familjen till en backstuga i Bodaryd.

Nästa brukare/boende: Lisa Håkansdotter född 1743-01-13 Nöbbeled, Ljunga socken

Barn: Stina Greta född 1776 Hörnet under Skaftnäs, död 1799 Solberget

Lisa Håkansdotter var född i Nöbbele, Ljunga socken. Hon hade varit gift med änklingen Johan Ström. De hade bott på Hörnet under Skaftnäs. Lisa blev änka 1777. I dödsrunan står att Lisa Håkansson bodde i egen stuga under Intäkt, kallad Loberget, men det skulle troligen stå Solberget. Hon hade bott där från 1798. Lisa hade en dotter som följde med henne till Loberget men dottern avled 1799. Lisa Håkansdotter avled 1813-04-18 men då hade hon varit inneboende hos Jon i Älgabäck sedan vinterns början. Hon hade varit

sjuklig en längre tid men sängliggande bara 11 dagar, enligt prästens noteringar i dödboken. Hon avled av lungsot 70 år gammal.

Nästa boende: Ingrid Persdotter, född 1767-05-25 Hättebo

Ingrid Persdotter, dotter till Per Erlandsson som byggde Solberget, gick mellan gårdarna i området och bodde åter på Solberget när det blev tomt. Hon flyttades till fattigstugan 1846 och avled där 1847-04-10. Hon blev 79 år gammal.

När Ingrid flyttats till fattigstugan finns ingen mer antecknad på Solberget. Den revs troligen strax efteråt.

Vid Ekhultsvägen i en mycket svårtillgänglig terräng låg Solberet.

Foto: Doris Fransson

/Sammanställt ur kyrkoböcker via Arkiv Digital samt Henry Renshults böcker Folk & Fornt

av Doris Fransson/